

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 1 december 2017
(OR. en)

15299/17

ESPACE 60
COMPET 846
RECH 402
IND 358
TRANS 535
MI 912
ENER 493
ENV 1026
CSC 284
TELECOM 332

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 1 december 2017

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 14468/17

Betreft: De tussentijdse evaluatie van het Copernicus-programma
- Conclusies van de Raad (aangenomen op 1/12/2017)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over "De tussentijdse evaluatie van het Copernicus-programma", die de Raad tijdens zijn 3580e zitting op 1 december 2017 heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER

"De tussentijdse evaluatie van het Copernicus-programma"

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

HERINNEREND AAN HET VOLGENDE:

- het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)¹ dat de EU een gedeelde bevoegdheid op het gebied van ruimtevaart verleent;
- de kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en het Europees Ruimteagentschap (ESA)²;
- de conclusies van de Europese Raad van oktober 2017 waarin het belang van de succesvolle opbouw van een digitaal Europa wordt benadrukt³;
- de mededeling van de Europese Commissie over een Ruimtestrategie voor Europa⁴ en de Gezamenlijke verklaring over de gedeelde visie en doelstellingen voor de toekomst van Europa in de ruimte⁵, op 26 oktober 2016 ondertekend door de Commissie, namens de EU, en door het ESA;

¹ In het bijzonder de artikelen 4 en 189.

² PB L 261 van 6.8.2004, blz. 64.

³ Doc. EUCO 14/17.

⁴ Doc. 13758/16.

⁵ Doc. 12808/1/16 REV 1.

- de conclusies van de Raad over het "EU-industriebeleid op het gebied van de ruimtevaart - Benutting van de economische groeimogelijkheden in de ruimtevaartsector" van mei 2013⁶, "De heropleving van de Europese ruimtesector ondersteunen: richtsnoeren en toekomstgerichte uitdagingen" van december 2014⁷, "De integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie" van oktober 2016⁸ en "Een ruimtestrategie voor Europa" van mei 2017⁹;
- Verordening (EU) nr. 377/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 tot vaststelling van het Copernicus-programma en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 911/2010, en met name artikel 32¹⁰.

Inleiding

1. IS INGENOMEN met het verslag van de Commissie over een "Tussentijdse evaluatie van het Copernicus-programma", ERKENT de aanzienlijke vooruitgang die is geboekt bij de uitvoering van het programma sinds 2014, zodat Copernicus nu een uitstekend voorbeeld van Europese samenwerking en het meest uitgebreide programma voor aardobservatie (AO) van mondiale waarde is en bijdraagt aan de aanpak van wereldwijde uitdagingen, en HERBEVESTIGT de huidige doelstellingen van Copernicus.
2. BENADRUKT dat Copernicus een cruciale rol speelt bij het garanderen van de onafhankelijke toegang van Europa tot strategische geospatiale informatie ter ondersteuning van een groot aantal EU-, nationale en regionale beleidsmaatregelen, en STELT VAST dat overheidsinstanties in Europa en wereldwijd steeds meer informatie van Copernicus in hun diensten en besluitvormingsprocessen integreren.
3. ONDERSTREEPT het cruciale belang van de verdere ontwikkeling van een doeltreffende, goed geïntegreerde en veilige Copernicus-infrastructuur, met inbegrip van ruimte- en grondsegmenten, en diensten, om de continuïteit en toekomstige ontwikkeling ervan veilig te stellen; daarbij dient nauw contact met Copernicus-gebruikers te worden gehouden om hun behoeften en prioriteiten te begrijpen, zonder vooruit te lopen op het volgende MFK.

⁶ Doc. 10295/13.

⁷ Doc. 16502/14.

⁸ Doc. 13202/16.

⁹ Doc. 9817/17.

¹⁰ PB L 122 van 24.4.2014, blz. 44.

4. BENADRUKT dat moet worden gezorgd voor voorspelbaarheid en planningszekerheid op lange termijn voor alle belanghebbenden die betrokken zijn bij Copernicus en STREEFT ernaar passende financiering voor het onderhoud en de ontwikkeling van alle programmaonderdelen zeker te stellen, zonder vooruit te lopen op het volgende MFK.
5. IS INGENOMEN met de in het Commissieverslag uiteengezette benadering die de waardeketen van gegevens van Copernicus volgt: van gegevensverzameling en -verwerking over verspreiding van gegevens en informatie tot op gebruikers- en marktacceptatie gerichte activiteiten, en VERZOEKT de Commissie op een dergelijke benadering voort te bouwen wanneer zij de toekomst van Copernicus vorm geeft, daarbij rekening houdend met de gebruikersgestuurde aard van het programma en het potentieel van vraaggestuurde commerciële exploitatie door kmo's in alle schakels van de waardeketen.

Data-acquisitie

6. ONDERSTREEPT dat het volume, de samenhang, de continuïteit, de betrouwbaarheid, het beheer en de kwaliteit van gegevens en informatie die via een beleid van gratis, volledige en open toegang tot gegevens zijn verstrekt, erg succesvolle elementen van de uitvoering van Copernicus zijn, en BENADRUKT dat moet worden gezorgd voor langdurige en gewaarborgde continuïteit van gegevensverstrekking op basis van gratis, volledige en open toegang.
7. IS ZICH BEWUST VAN de vorderingen die zijn gemaakt bij het inzetten van de ruimtevaartinfrastructuur van Copernicus en VERZOEKT de Commissie en het ESA om de tijdige voltooiing en lancering van de overige Sentinel-satellieten, en daarbij voorrang te geven aan Europese lanceerders; ERKENT dat de ruimtevaartinfrastructuur van Copernicus de doelstellingen van gebruikers en diensten van Copernicus steunt en BENADRUKT het belang van de voortzetting van een doeltreffende en duurzame in de ruimte gestationeerde infrastructuur die nauwkeurige, betrouwbare en kwalitatief hoogstaande gegevens levert.
8. ONDERSTREEPT dat de evolutie van het systeem, met inbegrip van de huidige en toekomstige Sentinelmissies, samen met gegevens van bijdragende missies en in-situgegevens, rekening zou moeten houden met de volgende aspecten: recente trends, onderzoek, technologische vooruitgang en innovaties met gevolgen op AO-gebied, inclusief het perspectief van de "nieuwe ruimtevaart"; de veranderende gebruikersbehoeften en diensten; de investeringen en bijdragen van lidstaten op het gebied van aardobservatie; nieuwe uitdagingen waar de Unie voor staat, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, klimaatverandering, duurzame ontwikkeling en veiligheid.

9. ERKENT het belang van hefboomwerking en het optimaal benutten van ruimtemiddelen in de lidstaten, het ESA, EUMETSAT en andere entiteiten waaraan taken zijn toevertrouwd¹¹ en de industrie, inclusief bijdragende missies en in-situ monitoringcapaciteit, en VERZOEKT de Commissie en de lidstaten nieuwe operationele en bedrijfsmodellen te verkennen ter aanvulling van de capaciteiten van Copernicus en vergroting van de beschikbaarheid van gegevensbronnen die nodig zijn om tegemoet te komen aan nieuwe gebruikersbehoeften .

Gegevens- en informatieverwerking

10. ERKENT hoe belangrijk het is de duurzaamheid op lange termijn en de verdere ontwikkeling van de Copernicus-diensten als kern van het programma te garanderen om tegemoet te komen aan de behoeften van de publieke sector en die welke het gevolg zijn van de internationale verbintenissen van Europa, en de mogelijkheden voor de commerciële exploitatie te maximaliseren.
11. VERZOEKT de Commissie en de entiteiten waaraan zij taken heeft toevertrouwd, nauw met verschillende gebruikersgemeenschappen in Europa samen te werken bij de verdere ontwikkeling van het aanbod van Copernicus-diensten en -producten, om aan de veranderende behoeften van de publieke sector en van het beleid te voldoen, en zodoende een zo breed mogelijke acceptatie van AO-gegevens te realiseren.
12. VERZOEKT de Commissie mogelijke synergie tussen Copernicus en andere EU-programma's te onderzoeken, door het gebruik van Copernicus-gegevens en -diensten te bevorderen en de behoefte aan commerciële toepassingen en diensten, in geval van geïntegreerde toepassingen, vooral van Galileo en EGNOS, aan te wakkeren.

¹¹ Entiteiten waaraan taken zijn toevertrouwd als vermeld in artikel 11 van Verordening (EU) nr. 377/2014 (PB L 122 van 24.4.2014, blz. 56).

Toegang tot en verspreiding van gegevens

13. ONDERSTREEPT dat de behoeften van de gebruiker veranderen en daarom een grootschalige en gebruikersvriendelijke toegang tot en verwerking en exploitatie van Copernicus-gegevens en -informatie , op verschillende actualiteitsniveaus, nodig is; ERKENT de beperkingen van de huidige gegevens- en informatiestructuur en BENADRUKT de noodzaak van een nieuwe, meer geïntegreerde benadering, zowel op EU- als op lidstaatsniveau, waarbij een snelle en gemakkelijke toegang tot de gegevens en informatie van Copernicus wordt gewaarborgd en de integratie ervan met andere gegevens- en informatiebronnen mogelijk wordt gemaakt; DRINGT er in deze context bij de Commissie OP AAN om, in nauw overleg met de lidstaten, te streven naar een ontwikkeling van het programma die aan dergelijke behoeften voldoet.
14. ONDERSTREEPT dat een integraal ecosysteem voor AO-gegevens in Europa moet worden opgezet om het aanbod van gegevens uit een brede waaier aan Europese middelen te vergroten en een wereldwijd concurrerend systeem voor gegevensbeheer te creëren. STEUNT in deze context het initiatief van de Commissie om de DIAS-diensten van Copernicus (Data and Information Access Services) in te voeren teneinde een snelle en doeltreffende toegang tot gegevens en informatie van Copernicus te garanderen; BENADRUKT dat DIAS binnen de lidstaten moet worden bevorderd en synergie met hun middelen tot stand moet worden gebracht met het oog op een optimale en versterkte marktacceptatie van Copernicus-gegevens en -informatie; MEENT dat DIAS een van de belangrijkste referentiepunten voor gemeenschappen en gebruikers buiten de ruimtevaartsector, in het bijzonder kmo's, kan worden.

Acceptatie door gebruikers

15. HERHAALT dat de toekomstige ontwikkeling van Copernicus gebaseerd moet zijn op veranderende gebruikerseisen, met name die van de belangrijkste institutionele gebruikers, en dat Copernicus principieel een gebruikersgestuurd programma moet blijven. ERKENT het ontstaan van nieuwe gebruikersgemeenschappen met een niet-ruimtevaartgerelateerde achtergrond, die vragen om toegang tot gegevens, informatie en producten op een tijdige en gebruiksvriendelijke wijze;
16. STELT VAST dat de loutere beschikbaarheid van gegevens niet genoeg is om het beoogde sociaal-economische effect ervan te maximaliseren; MEENT derhalve dat het van vitaal belang is dat de lidstaten en de Commissie voortvarender te werk gaan om de vraag naar gegevens en diensten van Copernicus door overheidsdiensten als hoofdgebruikers, en de particuliere sector, in het bijzonder kmo's, te bevorderen. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten in deze context nauwere banden tussen Copernicus, de EU en het nationale beleid te smeden teneinde de vraag naar commerciële toepassingen en diensten aan te moedigen, en ondernemingen, in het bijzonder kmo's en start-ups, in staat te stellen toepassingen te ontwikkelen op basis van gegevens en informatie van Copernicus met het oog op de ontwikkeling van een wereldwijd concurrerend ecosysteem voor AO-gegevens in Europa.
17. VRAAGT de Commissie de samenhang tussen het EU-kaderprogramma voor onderzoek en de EU-ruimtevaartprogramma's te vergroten, met name voor de ontwikkeling van kerndiensten en downstream-toepassingen en -diensten.

18. WIJST NOGMAALS OP het belang van gerichte capaciteitsopbouw en voorlichtingsmaatregelen door de lidstaten en de Commissie, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, de nieuwe kader-partnerschapsovereenkomst (KPO)¹² om alle lidstaten beter in staat te stellen de door Copernicus gecreëerde mogelijkheden volop te benutten en een concurrerende downstream-sector, met inbegrip van overheidsdiensten, wetenschappers en de particuliere sector, te bevorderen.

Conclusies

19. BENADRUKT dat de doeltreffende uitvoering van het Copernicus-beleid van gratis, volledige en open toegang tot gegevens een belangrijke rol heeft gespeeld bij het aanwakken van de vraag naar Copernicus-gegevens en informatie, en van Copernicus een van de grootste verstrekkers van AO-gegevens in de wereld heeft gemaakt. VRAAGT de Commissie in deze context na te gaan hoe ervoor kan worden gezorgd dat Europese actoren optimaal kunnen profiteren van de Europese investeringen in Copernicus, zonder afbreuk te doen aan het beleid van gratis, volledige en open toegang tot gegevens; VERZOEKT de Commissie de gevolgen van de uitvoering van het beleid van gratis, volledige en open toegang tot gegevens te analyseren.
20. BENADRUKT dat het ontwerp en de uitvoering van de volgende generatie van de Copernicus-infrastructuur en -diensten terdege en tijdig moet worden aangepakt, in nauwe samenwerking met de lidstaten, het ESA, EUMETSAT en andere entiteiten waaraan taken zijn toevertrouwd.
21. ONDERSTREEPT dat het ontsluiten van het sociaal-economisch potentieel van Copernicus een van de grootste uitdagingen voor de lidstaten en de Commissie, en een prioriteit voor de komende jaren blijft.
22. BENADRUKT de noodzaak van bredere communicatie en bewustmakingsactiviteiten met betrekking tot het Copernicus-programma voor gebruikers buiten de ruimtevaartsector, zowel op nationaal als internationaal niveau, met de nadruk op de successen ervan en de potentiële voordelen.
23. HERHAALT dat de continuïteit van de Copernicus-infrastructuur en de duurzaamheid van diensten, gegevens en informatie, op goed geïntegreerde wijze aangevuld met andere gegevens- en informatiebronnen, cruciaal blijven voor het succes op lange termijn van het programma en voor het behoud van het nieuwe ecosysteem voor AO-gegevens in Europa.

¹² Een mechanisme voor samenwerking op lange termijn tussen de Commissie en entiteiten in de lidstaten om de ontwikkeling en de acceptatie van op AO gebaseerde diensten en toepassingen te bevorderen en cofinancieren.

24. ONDERSTREEPT het belang van Copernicus voor de verlening van openbare diensten; VERZOEKT de Commissie te evalueren hoe passende financiering en stimulansen om de particuliere sector erbij te betrekken, de Europese toegevoegde waarde van het Copernicus-programma kunnen behouden en verder ontwikkelen; DRINGT er bij de Commissie, de lidstaten en andere betrokken actoren OP AAN te zoeken naar nieuwe partnerschapsmodellen en innovatieve manieren van financiering, bijvoorbeeld een slimmer gebruik van de koopkracht van de overheid voor het creëren van omvangrijke markten voor toepassingen.
25. ERKENT dat mondiale uitdagingen mondiale inspanningen vergen; BENADRUKT daarom het belang van samenwerking met belangrijke internationale partners voor het bundelen van capaciteiten om deze uitdagingen op gecoördineerde wijze aan te gaan; WIJST OP de cruciale bijdrage van Copernicus aan het nakomen van de door Europa gedane toezegging om mondiale uitdagingen aan te gaan en daarbij de unieke kans te grijpen een leider te worden in de snel groeiende AO-markt, omdat het in die context een doeltreffend instrument biedt dat samenwerking met landen buiten de EU mogelijk maakt.
26. VRAAGT de Commissie de verdere ontwikkeling van het Copernicus-programma voor te bereiden en een langetermijnvisie voor de toekomst ervan uit te werken, een en ander in nauwe samenwerking met de lidstaten, het ESA en de entiteiten waaraan taken zijn toevertrouwd, teneinde te zorgen voor continuïteit, grotere zichtbaarheid en voorspelbaarheid voor alle bij Copernicus betrokken actoren, zodat zij kunnen bijdragen aan het scheppen van een positief en voorspelbaar investeringsklimaat, zowel in de upstream- als de downstreamsectoren; BENADRUKT de noodzaak van een gestructureerde dialoog met belanghebbenden uit het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld om beter zichtbaar te maken hoe het programma zich ontwikkelt.
27. IS INGENOMEN met de succesvolle uitvoering van de bestaande governancestructuur, gebaseerd op het succesvolle partnerschap met lidstaten, het ESA en de entiteiten waaraan taken zijn toevertrouwd; VERZOEKT de Commissie, in voorkomend geval, mogelijke operationele synergie met andere programma's en beleidsmaatregelen van de EU te onderzoeken.
28. ERKENT dat de civieleveiligheidsdimensie van Copernicus moet worden ontwikkeld om in te spelen op veranderende gebruikersbehoeften en BENADRUKT dat Copernicus een gebruikersgestuurd civiel programma onder civiele governance en controle moet blijven.